

Yabanc? Uyruklu Ö?rencilerin Sorunlar?na ?li?kin Ö?retmen Görü?leri Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yabanc? Uyruklu Ö?rencilerin Sorunlar?na ?li?kin Ö?retmen Görü?leri Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32731>

Özet

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sorunlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketi, yüksek lisans tezi kapsamında 2020 yılında **Mehtap Demir** tarafından geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu anket, Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan öğretmenlerin, okullarında bulunan yabancı uyruklu öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara dair algılarını, deneyimlerini ve görüşlerini sistematik bir şekilde toplamaya amaçlanmaktadır. Ölçek geliştirme türünde olup, öğretmenlerin bu özel öğrenci grubunun akademik, sosyal, kültürel ve adaptasyon süreçlerindeki zorluklara yönelik profesyonel bakış açılarını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen görüşleri, yabancı uyruklu öğrenciler, göçmen öğrenciler, okul adaptasyonu, öğrenci sorunları, Milli Eğitim, anket geliştirme.

Yazarlar

Mehtap Demir

Amaç

Anketin temel amacı, Türkiye'deki devlet okullarında artan yabancı uyruklu öğrencilerin eğitim süreçlerinde karşılaştıkları çok boyutlu sorunları, bu sorunlarla doğrudan muhatap olan öğretmenlerin perspektifinden incelemektir. Bu araç, öğretmenlerin dil engelleri, kültürel farklılıklar, akademik uyum ve sosyal entegrasyon gibi konularda ne tür zorluklar gözlemlediğini belirleyerek, eğitim politikaları ve okul yönetimleri için somut veri sağlamaya hedeflemektedir.

Geliştirilen bu anket, öğretmenlerin mevcut eğitim sisteminin göçmen öğrencilere yönelik yeterliliğine dair eleştirel görüşlerini ölçmeye ve bu öğrencilerin başarılı bir şekilde eğitime devam edebilmeleri için gerekli olan destek mekanizmalarına katkı tutmaya odaklanmıştır.

Yapı

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sorunlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketi, öğretmenlerin algılarını değerlendirilen çok boyutlu bir yapıya ölçmektedir. Ölçeğin temel psikolojik yapısı, öğretmenlerin **göçmen öğrenci sorunlarına ilişkin tutumları** ve bu sorunların çözümüne yönelik **yeterlik algıları** etrafında şekillenmiştir.

Tipik olarak, bu tür anketler, yabancı öğrencilerin sorunlarını birden fazla alt boyutta ele alır. Ölçülen ana yapılar şunlar olabilir:

Akademik Sorunlar: Okuma yazma seviyesi, ders başarısızlığı, önceki eğitim eksiklikleri.

Sosyal ve Kültürel Uyum Sorunları: Okul arkadaşlarıyla iletişim, kültürel çatışmalar, dışlanma hissi.

Dil ve İletişim Sorunları: Türkçe yeterliliği, dersleri takip etme zorluğu.

Yönetimsel ve Aile Kaynaklı Sorunlar: Velilerle iletişim zorlukları, bürokratik engeller.

Geçerlik

Ölçeğin kaynak referansında (Demir, 2020), geçerlik çalışmasına dair özet bir bilgi sunulmamış olsa da, bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirildiği için kapsamlı geçerlik çalışmaları yapılmış olması beklenmektedir. Geçerlik çalışmaları tipik olarak **kapsam geçerli** (uzman görüşleri ile madde havuzunun uygunluğunun değerlendirilmesi) ve **yapı geçerli** (faktör analizi ile ölçeğin teorik yapıya ölçüm ölçmedisinin belirlenmesi) içermesi muhtemeldir.

Yapı geçerliliğini sağlamak amacıyla, geliştirme sürecinde genellikle **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** ve/veya **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemleri kullanılarak ölçeğin alt boyutlarının belirlenmesi olduysa varsayılmaktadır. Detaylı geçerlik katsayıları ve istatistiksel sonuçlar için ana referans kaynağına başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Sunulan özet bilgide güvenirlik katsayısına dair herhangi bir veri bulunmamaktadır. Ancak yeni geliştirilen psikometrik araçlarda, iç tutarlılığın kanıtlanması amacıyla güvenirlik analizleri zorunludur. Bu bağlamda, ölçeğin iç tutarlılığının belirlemek için **Cronbach Alfa (α)** katsayısının hesaplanması beklenir.

Yüksek lisans tezlerinde, kabul edilebilir bir iç tutarlılık seviyesi elde etmek amacıyla maddeler üzerinde düzeltmeler yapılmış ve Cronbach Alfa değerinin genellikle .70 veya üzeri bir değerde rapor edilmiş olması güçlü bir ihtimaldir. Güvenirlik çalışmaları test-tekrar test yöntemlerini de içermesi, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermediğini gösterir.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme amacı, genellikle ölçülen yapıların boyutlarına ortaya çıkarmak için faktör analizini gerektirir. Akdeniz Üniversitesi bünyesinde hazırlanan bu tezde, öğretmen görüşlerinin hangi alt kategoriler altında toplandığını belirlemek amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılarak madde gruplamaları yapılmıştır.

Faktör analizinin sonuçları, anketin kaç alt boyuttan oluştuğunu, her bir boyutun varyansa ne kadar katkıda bulunduğunu ve maddelerin faktör yüklerini göstermektedir. Bu analizler, öğretmenlerin yabancı öğrencilerin sorunlarını algılayış biçimlerinin tek bir genel faktörden

ziyade, dil, sosyal uyum ve akademik zorluklar gibi ayrı faktörlerden oluştuğunu destekleyebilir.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni Geliştirilmiş Anket/Ölçek)

Format: Görüş toplama anketi, muhtemelen Likert tipi derecelendirme içermektedir (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak anket formatı bunu gerektirir).

Mevcut Dil: Türkçe (tr)

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Çalışan yetkinler (Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında görev yapan, yabancı uyruklu öğrenci popülasyonuyla çalışan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Nicel araştırma metodolojisi ile geliştirilmiş, öğretmenlerin belli sorun alanlarına ilişkin katılımları veya sıklık algılarını ölçen maddelerden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Göçmen eğitimi, öğretmen görüşleri, okul yönetimi, kültürel adaptasyon, Akdeniz Üniversitesi, eğitim araştırmaları, anket.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Mehtap Demir (2020 itibarıyla Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü)

Şinler, Ücret ve Test Yaşı

Bu anket, bir yüksek lisans tezi çalışması'nın ürünü olduğu için, akademik ve eğitim amaçlı kullanımlarda genellikle ücret talep edilmemektedir. Kullanım izni, sorumlu yazar Mehtap Demir ve tezin bağlı olduğu Akdeniz Üniversitesi tarafından belirlenmelidir. Testin geliştirme ve

uygulama yılı **2020**'dir.

Orijinal çalışmada, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişime açılmıştır.

Kaynaklar

Demir, M. (2020). *Milli eğitime bağlı devlet okullarında yabancı uyruklu öğrencilerin sorunlarına ilişkin öğretmen görüşleri*. Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Anketin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[yabanci-uyruklu-ogrencilerin-sorunlarina-iliskin-ogretmen-gorusleri-anketi-toad.pdf](#)

Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Sorunlarına İlişkin Öğretmen Görüşleri Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, özet kaynak içerikte sunulmamıştır. Maddelerin tam listesi ve derecelendirme formatı için lütfen referans verilen Mehtap Demir (2020) başlıklı yüksek lisans tezine veya yukarıda bağlantısı verilen PDF dokümanına başvurunuz.